

Ribbens

KRONIEK

Tijdschrift van de familievereniging Ribbens • Nummer 8 • Jaargang 4 • Mei 1995 • Verschijnt enkele keren per jaar

EXTRA NUMMER TER GELEGENHEID VAN 50 JAAR BEVRIJDING

U bent gewend om twee keer per jaar de Ribbens Kroniek te ontvangen. Dit keer een extra nummer ter herdenking van de vijftigste verjaardag van de bevrijding van Europa. U kunt lezen over de ervaringen van (Amerikaanse) familieleden die meewerkten aan de bevrijding, over familieleden die in eigen land deze donkere dagen meemaakten en over de publikatie van een studie over de Tweede Wereldoorlog van een van onze bestuursleden. In dit nummer konden we niet alles opnemen wat betrekking heeft op de periode 1940-1945. In een volgend nummer komen we daar zeker op terug. Heeft U Uw ervaringen te boek gesteld? De redactie en natuurlijk ook Uw familieleden zijn zeker geïnteresseerd. Laat het ons eens weten! In het augustus nummer treft U weer de gebruikelijke rubrieken aan, zoals het vervolg van Stamvader B en de rubriek Foto's.

DE EERSTE WERELD- OORLOG

Meer dan tachtig jaar geleden verscheen de Bosnische hoofdstad Sarajevo voor het eerst in de wereldpers. De stad vormde op 28 juni 1914 het decor voor een moordaanslag op de Oostenrijkse troonopvolger aartshertog Franz Ferdinand. Omdat Oostenrijk-Hongarije het onafhankelijke Servië van betrokkenheid bij de aanslag verdacht, kreeg de kwestie een internationaal karakter. Verschillende landen kozen vervolgens partij. Zo schaarde Duitsland zich achter Oostenrijk-Hongarije, terwijl Rusland en Frankrijk steun toezegden aan de Serviërs. Op 31 juli kondigden Nederland en België de algemene mobilisatie af. Begin augustus verklaarde Duitsland de oorlog aan zowel Rusland en Frankrijk, waarna de Duitsers via het neutrale België aartsvijand Frankrijk binnenvielen. De verontwaardiging over de inval in België was groot. Als gevolg daarvan sloot Engeland zich aan bij de Fransen.

8

Nederland bleef daarentegen neutraal. De Eerste Wereldoorlog zou in België en Nederland op geheel verschillende wijze zijn sporen nalaten. België werd in de vier lange jaren na het uitbreken van de wereldbrand het toneel waarop zich een bloedige strijd zou afspelen. Luik viel spoedig in Duitse handen en op 20 augustus marcheerden de Duitsers Brussel binnen. In de eerste weken na de inval, reageerde het wantrouwende Duitse leger bijzonder fel op iedere (al dan niet vermeende) tegenstand van de bevolking. Honderden burgers werden bij wijze van represaille doodgeschoten. De binnenstad van Leuven ging in vlammen op. Na de val van Antwerpen, medio oktober 1914, concentreerde het Belgische leger zich achter de rivier de IJzer in het zuidwesten van Vlaanderen rond Ieper, terwijl de Duitsers het grootste deel van het land bezet hielden. De oorlog veranderde in een verbitterde strijd in de loopgraven met weinig perspectief op een doorbraak. Hetzelfde Duitse opperbevel dat de verovering van België leidde, respecteerde de Nederlandse neutraliteit. Het Nederlandse leger werd gemobiliseerd, maar hoefde niet in actie te komen. De oorlog ging echter niet ongemerkt aan Nederland voorbij. Veel indruk maakten de honderdduizenden Belgische vluchtelingen die uit angst voor de met onnodig geweld gepaard gaande Duitse opmars naar Nederland trokken. De meesten van hen gingen na enkele weken weer terug naar Vlaanderen; ongeveer 100.000 van hun landgenoten bleven tot het einde van de oorlog in Nederland. Voor de Nederlandse neutraliteit bestond bij de oorlogvoerende landen weinig sympathie, wat leidde tot belemmeringen in het internationale handelsverkeer. De gemiddelde burger merkte, afgezien van prijsstijgingen, echter weinig van de oorlog. Een van de schaarse uitzonderingen daarop was het bombardement van Zierikzee (met drie doden) op 1 mei 1917,

waarbij een Engels vliegtuig per ongeluk dacht boven bezet België te vliegen. Aan alle angst en onzekerheid kwam een einde op 11 november 1918 toen de Duitsers een wapenstilstand afkondigden aan het Westelijk Front. Voor zowel Nederland als België was de Eerste Wereldoorlog eindelijk voorbij.

De Eerste Wereldoorlog heeft zeker ook in de familie zijn sporen achtergelaten. Uit het gezin van **Jan Ribbens** en **Ida Callebaut** vochten twee zoons **Albert** en **Josef Amand** in het Belgische leger. **Josef Amand** sneuvelde voor het vaderland in februari 1917. **Arthur Ribbens** (1894-1962) uit Achterbroek diende ook in het Belgische leger en overleefde de oorlog. Ongetwijfeld zijn er meer Ribbensen te noemen die in de Eerste Wereldoorlog in het Belgische leger hebben gevochten. Kent U ze? Laat het ons even weten!

WIJ SPRAKEN MET.....

Adriaan Ribbens op 12 september 1903 als jongste zoon van **Adrianus Johannes Ribbens** en **Adriana Enzlin** te Zierikzee geboren in het huis genummerd C 200 aan de Nieuwe Haven.

Op vrijdag 17 februari bezochten we Adriaan. Hij is, zoals U uit het bovenstaande kunt opmaken, 91 jaar oud, verkeert in een goede gezondheid en rijdt zelfs nog auto. Zijn geheugen is uitstekend; hij kon ons zodoende nog heel wat vertellen.

Een van Adriaan's vroegste herinneringen dateert van zijn vijfde levensjaar. Toen Adriaan een jaar of 5 was verhuisde het gezin, dat toen bestond uit vader, moeder, broer Pieter, die 11 jaar ouder was en Adriaan naar het Kraanplein. Adriaan bezocht de lagere school in Zierikzee en ging vervolgens naar de HBS. Omdat hij nogal graag buitenspeelde en voetbalde bleef hij in de

derde klas zitten. Dat was voor **vader Adrianus Johannes (1864-1928)** aanleiding om hem in november 1920 naar het instituut Beresteijn in Voorschoten te sturen waar hij als interne leerling zijn HBS opleiding afmaakte. In 1922 moest hij zijn militaire dienstplicht vervullen waarbij hij terecht kwam op de School voor Verlof-officieren (later School voor reserve-officieren) in Breda. Nadat hij was afgezwaid werd hij ingedeeld bij het Autobataljon, wat als voordeel had dat hij maar één dag in de twee jaar op herhaling moest.

Na zijn militaire dienstdtijd kreeg hij een praktijkopleiding in de zaak van zijn vader. Hij herinnert zich nog dat hij als kleine jongen van een jaar of tien op het kantoor van zijn vader kwam en dat in die tijd alle brieven nog met de hand geschreven werden. Copiëermachines waren er nog niet, dus wanneer er een copie moest worden gemaakt dan had men de keuze tussen nog een keer schrijven of van de desbetreffende brief nog een afdruk maken (met behulp van een pers). Allebei nogal tijdrovende bezigheden. Later, toen Adriaan zelf op kantoor ging werken kwam er snel een Smith & Brothers schrijfmachine.

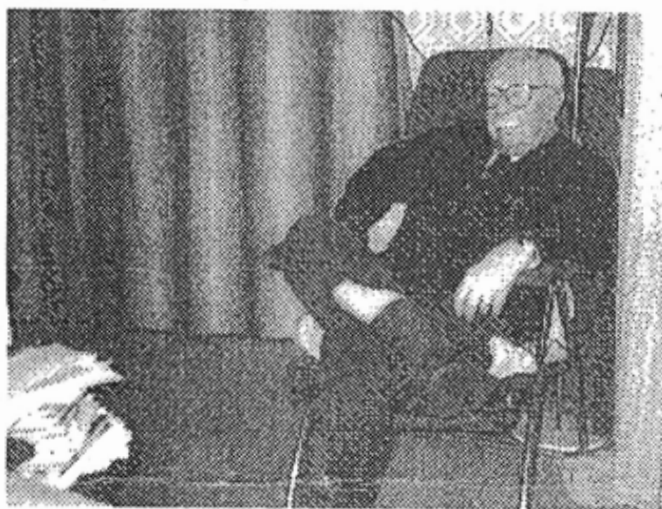
Ook Adriaans's vader had ervaring opgedaan in de zaak van **grootvader Pieter Ribbens (1830-1895)** die een handel in scheepsbenodigdheden dreef. Aan het einde van de vorige en het begin van deze eeuw deden veel Engelse jachten de haven van Zierikzee aan. Door het vrijwel dagelijkse contact met Engelsen wist Adriaans vader zijn Engels te perfectioneren. Zodanig zelfs dat toen hij later eens een keer als getuige in een rechtszaak in Londen moest optreden, hij van de rechter te horen kreeg: "He speaks like a native."

Over de werkzaamheden van de firma Ribbens in Zierikzee in het begin van deze eeuw, vertelde Adriaan dat er eigenlijk verschillende activiteiten waren.

Naast de beurtvaart, d.w.z. het onderhouden van een geregelde scheepvaartdienst op Rotterdam, was er de handel in granen en peulvruchten. Deze producten kwamen van het Zeeuwse land, werden geschoond en opgeslagen in het magazijn in Zierikzee en voorzien van exportverpakking. Daarna werden ze naar Rotterdam vervoerd. Een derde activiteit van de firma was de loodsdiens. Zeeloodsen, die de schepen van buiten Vlissingen naar Zierikzee loodsten werden bij de Banjaard afgehaald en weer teruggebracht.

Na het overlijden van zijn vader in 1928 trok Adriaan naar Rotterdam en zette daar de handel in granen en peulvruchten voort. Hij kocht op de beurs en exporteerde naar het Verenigd Koninkrijk en Scandinavië. Zijn zaak was gevestigd in de Leuvenhaven. In 1939 werd hij gemobiliseerd en moest hij zich in Delft melden. Hij werd ingedeeld bij het Autobataljon dat in Hilversum was ondergebracht. Bij de inval van de Duitsers in mei 1940 werd het Bataljon ingezet om met vrachtwagens de terugtrekkende troepen van de Grebbeberg op te halen. Adriaan herinnert zich nog levendig hoe toen de weg van Amersfoort naar Utrecht nagenoeg verstoep was met terugtrekkende legereenheden van cavallerie, artillerie, infanterie en daarbij ook nog de wagens van het Autobataljon. Door het heldere weer was het een aantrekkelijk doelwit voor vijandelijke vliegtuigen. Als door een wonder betrok de lucht en ging het misten waardoor het gevaar vanuit de lucht was verdwenen. Na de capitulatie werd Adriaan gedemobiliseerd en hij besteedde toen al zijn tijd aan de wederopbouw van zijn zaak. Het bombardement op de Leuvenhaven had zij tol geëist. Exportmogelijkheden waren er echter niet meer, vandaar dat de overheid een aantal handelaren tot grootgrossiers bestemde

die voor de bevoorrading van de binnenlandse markt moesten zorgen. Adriaan was een van hen. Daar kwam een enorme administratie bij, want inmiddels was de distributie ingevoerd, waar-door er bij in- en verkoop van produkten niet alleen geld maar ook tal van papieren nodig waren. In 1941 trouwde Adriaan met **Antonia de Graaf** uit Laren en het huwelijk werd gezegend met **drie zonen: René, Anthony en Hans Pieter.**



Na de oorlog werd direct weer contact opgenomen met de vooroorlogse relaties en de export werd uitgebreid naar landen buiten Europa. Omdat de handel toch ook een speculatief karakter had voelden zijn zoons er niet veel voor Adriaan in de zaak op te volgen. Toch kwamen ze na verloop van tijd uiteindelijk alle drie in de zakenwereld van im- en export terecht.

Toen de oorlog ten einde liep ging Adriaan alvast op zoek naar een auto om direct na de oorlog weer aan de slag te kunnen. Via via kwam hij op het spoor van een Skoda die was ondergedoken en in een garage was verborgen. Hij kocht de wagen maar stelde hem na de bevrijding ter beschikking van de Binnenlandse Strijdkrachten. Na een jaar kreeg hij hem weer terug. Althans datgene wat er nog van over was. Omdat er geen geld was kon er slechts een

schadevergoeding van fl.25,- worden aangeboden. Dat ging Adriaan toch echt te ver en hij deed het Militair Gezag dan ook mee dat ze die schadevergoeding dan ook nog wel mochten houden !

In 1962 overleed zijn echtgenote, slechts 47 jaar oud. Inmiddels woont Adriaan sinds 7 jaar in een serviceflat aan de Anatole Franceplaats in Rotterdam Ommoord, waar wij bij hem te gast waren. Bij het nemen van de foto's leunde de fotograaf nogal zwaar op de vensterbank waardoor alles wat er op stond op de grond terecht kwam. Het ontlokte Adriaan de opmerking : "Schrijf maar in dat stukje van jullie, dat je hier ook nog de boel kort en klein hebt geslagen !"

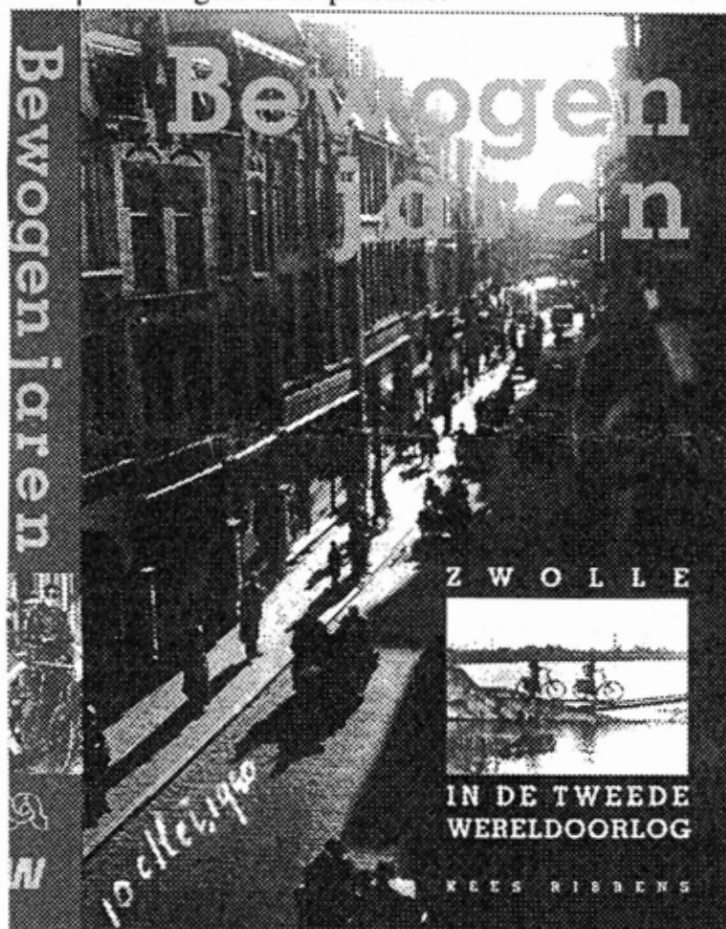
Het was plezierig op bezoek te zijn bij Adriaan, die op hoge leeftijd nog zeer geïnteresseerd is in alles wat om hem heen en in de familie in de loop der jaren is gebeurd. Na twee uur praten en vertellen namen we afscheid van een bijzondere Ribbens !

RIBBENS IN HET NIEUWS

Op 14 april werd in de Overijsselse hoofdstad Zwolle herdacht dat de stad precies een halve eeuw geleden bevrijd werd van de Duitse bezetting. Om te herdenken dat het Canadese Régiment de la Chaudière een einde had gemaakt aan de onderdrukking door de nazi's waren allerlei plechtigheden en festiviteiten georganiseerd.

Na een herdenking van de slachtoffers werd in de raadzaal van het stadhuis het eerste exemplaar gepresenteerd van *Bewogen jaren. Zwolle in de Tweede Wereldoorlog.* Deze studie werd geschreven door ons bestuurslid, de 27-jarige historicus **Kees Ribbens**. Kees had in opdracht van de gemeente Zwolle twee jaar lang de tijd gekregen om de

oorlogsgeschiedenis van de stad in kaart te brengen. Een groot deel van die tijd bracht hij in verschillende archieven door waar hij zijn informatie vergaarde uit stoffige dossiers. Ook interviewde hij diverse personen die een vooraanstaande rol hadden vervuld in deze donkere jaren. Het lijvige boek, ruim 400 bladzijden, werd positief onthaald. De *Zwolse Courant* sprak van een vlot geschreven standaardwerk. De schrijver kan dan ook met voldoening terugkijken op de door hem geleverde prestatie.



Onder de kop "Afgestudeerd" kwamen we in Sanitas & Scientia de naam tegen van **H(uib) Ribbens**. Proficiat !

"**Robert Ribbens** enige nieuwe schepen in Kalmthout " lezen we in de Gazet van Antwerpen van 3 januari. Robert gefeliciteerd en alle succes toegewenst.

"**Koster Ribbens** laatste keer roeper in **Achterbroek**" stond er op 15 januari in de GVA. Fons Ribbens verkocht voor de tweeënvijftigste keer bij opbod en kreeg 800.000 fr voor het goede doel binnen. Gelukwensen !

In "Oost Nederland" lezen we : "Bij de Almelose huisarts **Hans Ribbens** voel je meteen thuis. Wat wil je ook in een wachtkamer die eigenlijk een huiskamer is ?" Weet U in Nederland een wachtkamer met piano ?

"De bewoners van de Nikkelstraat in de "Antwerpse Stuivenbergwijk zijn het vuil "op de weg beu. Ze willen opnieuw een "propere en gezellige straat." zo meldt de GVA. **Hans Ribbens** was een van de jongste deelnemers aan de opruimactie. Goed zo, Hans !

F A M I L I A L E GEBEURTENISSEN

GEBOORTE

Op 14 april werd in Brasschaat geboren **Stef Van Meel**, achterkleinkind van **Frans Van Oevelen** en **Maria Ribbens**. Proficiat !

HUWELIJK

Op 2 september traden in Zevenaar **Petra Ribbens** en **Peter Beunk** in het huwelijk.

Op 29 april traden in Kalmthout **Annemie Peeters** (dochter van **Adrienne Ribbens** en **Flory Peeters**) en **Chris Tirions** in het huwelijk.

Beide bruidsparen: onze gelukwensen !

Ook op 29 april vierden **Louis Ribbens** en **Cecile Doms** hun 50 jaar huwelijk ! Van harte gefeliciteerd en nog vele jaren huwelijksgeluk toegewenst !

OVERLIJDEN

Op 8 januari overleed in Breda de heer **Dirk Johannes Klaasse**, weduwnaar van **Jacoba Hermina Ribbens**. Moge hij rusten in vrede. Wij wensen zijn kind en kleinkind alle sterkte toe.

Op 28 januari overleed in de Valeriuskliniek te Brasschaat op 67-jarige leeftijd de heer **Arthur Ribbens**, echtgenoot van **Carolina Speltincx**. Moge hij rusten in vrede. Wij wensen zijn echtgenote, kinderen en kleinkinderen alle sterkte toe.

DE BEVRIJDING 1944

door Jos Nelen

Op 4 september 1944 werd Antwerpen bevrijd, maar wij hier in het noorden moesten nog langer wachten. Pas in de nacht van 8 oktober, na een paar nachtelijke bombardementen, drongen een tiental Canadese tanks door tot in Kalmthout dorp, waar ze zich midden op de dorpsplein opstelden. Ze kwamen uit de richting Putte. De steenweg naar Putte, de Statiestraat en het dorpsplein waren bezet door de Canadezen, de rest van de gemeente bleef door de Duitsers bezet.

Vriend en vijand schoten hun kanonnen op elkaar af, zodat er vele huizen werden beschadigd. De burgers, die meestal ter plaatse bleven, hielden zich schuil in kelder of schuilkelder. Toch werden er nog verschillende burgers gedood of gekwetst. Tijdens deze 14 dagen hebben de Duitsers vreselijk huis gehouden in 't dorp van Kalmthout. De toren van de kerk van Kalmthout centrum werd op 12 oktober door de Duitsers opgeblazen, zodat heel de kerk en de omliggende huizen zwaar werden beschadigd. Ook de kerken van Achterbroek, Nieuwmoer en Kalmthoutse Hoek werden door de Duitsers vernield, door ook die torens te laten opblazen. De kerk van Heuvel ontving tijdens deze periode 'n achttal voltreffers. De toren van Heide werd op eigen initiatief van de parochianen gedeeltelijk afgebroken, zodat de kerk gespaard bleef.

Achterbroek werd meermaals door de Canadese kanonnen onder vuur genomen om de Duitsers te verjagen. 's Morgens op 20 oktober werden vanaf

7.30 tot 9.00 uur naast de baan Polygoon - Essen door de Engelse of Canadese vliegtuigen verschillende bommen geworpen. Die maakten maar liefst 12 slachtoffers waaronder **Leon Nelen (vader)** en **Frans en Rene** (2 broers), die door een vliegtuigbom werden gedood die, dwars door het huis, recht in de kelder viel, waar we met het hele gezin (vader, moeder en 6 kinderen) zaten, en daar ontplofte.

Vader zat naast mij op een matras, daar we 's nachts in de kelder sliepen, vanwege de beschieting, en waar we allemaal in terug gevlucht waren voor de bombardementen van 's morgens, en hij zei nog tegen mij: "Jos, kan u er niet uit anders moet ik versmachten, want ik kan geen adem meer halen". Het was namelijk zo dat ik rechtop zat op de matras en vader en mijn 2 broers plat lagen. Waarschijnlijk zijn ze versmacht door al het steenpuin dat in de kelder gevallen is. Ik zelf zat zo dicht bij de vlam van de ontploffing, dat mijn aangezicht en mijn handen helemaal verbrand waren, en ik kon ook niets meer zien. Ik heb dan nog wel wat stenen van mijn lichaam geworpen, maar ik kon er ook niet uitgeraken. Mijn 2 broers waren waarschijnlijk op slag dood door de luchtdruk van de ontploffing. Later hebben we vernomen dat een been van vader af was door de schrappenels.

Moeder en mijn 3 zusters zaten tegenover mijn broers onder een schap in de kelder en bleven alzo grotendeels gespaard van het vele steenpuin dat in de kelder viel. Toch had Louisa een hersenschudding opgelopen, Maria haar borstkas was ingedrukt, Yvonne was aan haar benen gekwetst net als moeder. Boven op de kelder hadden we zware eiken planken van 10cm dik gelegd. Deze waren door de luchtdruk op het plat dak van het huis naast ons gevlogen. In dat huis zaten het gezin van **Anna Ribbens** (nu mijn echtgenote), haar vader, moeder broer en nonkel, en het gezin Doms, de ouders van **Cecile** (echtgenote van **Louis Ribbens**, broer van Anna), en ook de broer en de schoonzus van **Cecile**, en broer **Frans** en schoonzus **Adelle**. Verder was er heel het gezin van **Flor Ribbens-Stevens** en hun 4 kinderen, **Robert, Gaston, Alfons en Leo**.

Flor Ribbens zelf zat in de tuin achter het huis in een mangat, omdat hij dacht dat er anders bij het bombardement van dat huis niemand meer zou zijn om te helpen, want juist in dat huis was heel de oorlog het hoofdkwartier van het Duitse leger. Het was dan ook **Flor Ribbens** die zag hoe ze bij

ons alles plat gooiden, en het in de kelder bij Anna ging zeggen. De mannen, en ook Anna, hebben ons dan uit onze netelige positie komen redden, niet tegenstaande de vliegers nog terug kwamen en mitrailleurden en nog brandbommen wierpen. Een andere buurman, Adriaan Koremans, heeft dan een stuk wit laken aan een stok gedaan en daarmee gevlagd. De beschieting is dan toch gestopt, en ze hebben ons verder kunnen redden, behalve vader en mijn 2 broers, die intussen overleden waren. Die zijn dan 's anderdaags op het kerkhof begraven.

Ons hebben ze dan bij hun in de kelder, naast ons, opgenomen en verzorgd. Ik leek wel een monster zegde ze me later, heel en al verbrand. Mijn ogen waren vlichtgebrand en ze hebben me steeds met koud water afgedept. Later in de namiddag hebben ze ons te voet weggebracht naar een nonkel, namelijk **nonkel Charel en tante Louise Ribbens-Donckers**, die op Duffelaar woonden, een km. buiten het dorp (onderweg moesten we nog in de gracht schuilen voor de overvliegende vliegtuigen). Daar hebben ze ons verder verzorgd en zijn **Louis Ribbens en Frans Doms** nog om zelf en verband gaan vragen bij een Duitse Rode Kruispost op het Witgoor.

Na de beschieting hebben ze mij ook in de kelder bij Rik Leysen binnengebracht, en ze hebben daar mijn pols verzorgd. Ik zou daar nog dood gebloed zijn, als ze me niet waren kunnen komen halen. 's Nachts zijn we dan daar in de kelder blijven slapen, en zijn er een paar man van het Rode Kruis naar het gemeentehuis geslopen om zich terug op hun post te melden en verslag uit te brengen.

's Morgens de 21ste oktober trokken de Canadese tanks op naar Achterbroek en was Wuustwezel gedeeltelijk bevrijd. In Wuustwezel werden we door een Engelse dokter verzorgd en ingespoten en kregen we alle drie een "Field Medicalcard" mee, die ik nu, 50 jaar later, nog steeds bezit. Vandaar werden we door een Engelse camionette naar het gasthuis te Turnhout gebracht, met nog steeds 2 man van het Rode Kruis, die ons in het gasthuis hebben afgeleverd. Toen ze uit het gasthuis kwamen was de Engelse camionette verdwenen en moesten ze maar terug in Wuustwezel zien te geraken.

Bij het bombardement van 20 oktober was bij de 12 slachtoffers ook **Frans Ribbens**, die aan het Handelaar op de hoeve van zijn nonkel hielp

boeren. **Frans Ribbens** was daar nog maar 2 maanden, nadat hij de landbouwschool in Stabroek had gevolgd, en landbouwer wilde worden.

21 oktober 's morgens rukten vanuit Kalmthout en Polygoon ook de Engelse tanks Achterbroek binnen en die kwamen op de Duffelaar de Canadezen tegen en met deze tanks zijn dan **Louis Ribbens** (Anna's broer) en Frans Doms, Louis' schoonbroer mee naar het dorp gereden. Veel vreugde was er bij de bevrijding wel niet, want Achterbroek was één puinhoop, en zoveel slachtoffers! Zelf heb ik niets van de bevrijding meegemaakt of gezien daar ik tot 2 november in Turnhout ben geweest en dan met een fiets, die ik gekregen had van een broer van de onderpastoor van Nieuwmoer, naar huis ben gekomen.

Daar gans ons huis vernield was, werden moeder en Yvonne, na verzorging in het Rusthuis van Kalmthout, bij **tante Lis (Elisabeth Ribbens, gehuwd met Adriaan Paelinckx)** ondergebracht, totdat het huis naast ons opgemaakt was. Dat heeft moeder dan tijdelijk kunnen huren en ze heeft haar winkel verder voortgezet. Later is dan een winkelhuis van Wed. Jos Van Hees-Oerlemans leeg gekomen, waar we dan gaan wonen zijn tot de nieuwe winkel, waar wij nu wonen, afwas. Dat was dan in 1947.

Tussenin werd onze kerk niet gespaard, maar er vloog een VI tegen en deze vernietigde niet alleen de kerk, maar ook het huis waar **Leon Ribbens-Van Riel** en mijn verloofde Anna woonden. Dit gebeurde op 5 maart 1945 rond 7 uur 's morgens. Daar heb ik dan Anna helpen bevrijden, die met bed en al door de zoldering van de kelder was gezakt en op de aardappelenbak was blijven hangen. Met wat glasscherven in haar rug en bil, kwam ze er verder met de schrik vanaf. De glasscherven werden door een dokter met een magneet verwijderd. Wij kunnen zeggen dat we elkaar onder het puin hebben uitgehaald. Daar hun woning vernield was, zijn zij bij ons in het winkelhuis komen wonen, totdat ze een houten noodwoning hebben gekregen in 1946.

I WAS THERE !

Though I did not take part in the D-Day landings in Normandy I did participate in the allied effort and saw months of combat. My service was as an infantryman in the 95th Infantry Division. We sailed from Boston on August 9, 1944, landed at Liverpool, spent about four weeks in England, and arrived in France September 14, 1944. After further specialized training in the apple orchards of western France we were moved up to the front to be a part of General Patton's 3rd Army in the battle for Metz. For five weeks we fought the Germans in that fortified city which had not fallen to enemy attack in a thousand years. Finally the battle was won and Metz fell on November 21. German officers who were captured there named the 95th Division the "Iron Men of Metz." My service during that time was with the Regimental Combat Scouts. Our work was mainly to do night patrols, and I served with that unit for the duration of the war. After the fall of Metz we moved on into the Saar region of Germany and bridged the Siegfried Line. The 95th was in Saarlautern and Saarbrücken when the Battle of the Bulge took place. We were ordered to hold the area we had conquered while, further to the north, Patton's men joined others to repulse that last desperate counter-attack of Hitler's forces. I recall spending the Christmas Day of 1944 in a basement in Saarlautern (now Saarlouis) wondering when it was all going to be over.

When the Battle of the Bulge was over we were transferred to the 9th Army.

First we were moved to an area near Maastricht for rest and recuperation. On the way north by truck I remember passing through Bastogne and seeing all the signs

IK HOORDE ERBIJ !

Hoewel ik niet deelnam aan de landing in Normandië, was ik wel betrokken bij de geallieerde invasie en zag ik maandenlang de strijd. Mijn dienstitijd vervulde ik als infanterist bij de 95ste Infanterie Divisie. We vertrokken uit Boston op 9 augustus 1944, ontscheepten in Liverpool, verbleven ongeveer vier weken in Engeland en kwamen op 14 september in Frankrijk aan. Na verdere specialistentraining in de appelboomgaarden van West Frankrijk werden we naar het front gestuurd als onderdeel van Generaal Patton's Derde Leger bij de slag om Metz. Vijf weken lang bevochten we de Duitsers in de versterkte stad die duizend jaar lang vijandelijke aanvallen had doorstaan. Tenslotte werd de slag gewonnen en Metz viel op 21 november. Duitse officieren die toen gevangen genomen werden, noemden de 95ste divisie de "ijzeren mannen van Metz"!

Mijn dienst in die tijd was bij de Regimental Combat Scouts. Ons werk was vooral het lopen van nachtpatrouilles en ik diende bij dit onderdeel gedurende de hele oorlog. Na de val van Metz trokken we het Saargebied binnen en braken door de Siegfriedlinie. De 95ste Divisie was in Saarlautern en Saarbrücken toen de slag aan de Bulge plaatsvond. We kregen order het veroverde gebied te behouden terwijl verder naar het Noorden Patton's mannen bij andere troepen werden gevoegd om de laatste wanhopige tegenaanval van Hitler's troepen te weerstaan.

Ik herinner me nog levendig hoe ik Eerste Kerstdag 1944 doorbracht in een kelder in Saarlautern (nu Saarlouis) mezelf afvragend wanneer het allemaal voorbij zou zijn. Toen de slag bij de Bulge achter

of the fierce fighting there. My particular unit was housed in a small Belgian suburb of Maastricht called Canne. After about ten days there we moved back into action, driving towards the Rhine. The Combat Scouts were called on to lead a battalion across the Rhine on the Adolph Hitler bridge into Dusseldorf one night, before the crossing at Remagen. We waited under cover all night while a few scouts tried to cross the heavily-damaged bridge, but finally the assignment was called off because a large part of the bridge had already collapsed into the river. After the allied forces crossed the Rhine and accomplished a pincer movement that encircled the Ruhr area our division was assigned the task of cleaning up the Ruhr Pocket. There again I went on several night patrols behind the enemy lines, and when Hamm, Dortmund and Essen, and other cities of the Ruhr were captured the combat action of the 95th Division was ended.

Though I did not participate directly in the liberation of the Netherlands, it was a special feeling for me one day to walk into Maastricht. While we were on R. & R. in that region I wondered if I would ever have a chance to visit my Dad's birthplace in Terneuzen, Zeeland. But, at that time, only a part of Limburg was free, and when the war was over I did not have opportunity to visit Holland. The 95th was soon sent back to America to be refitted for duty in the Pacific theater. Only the early end of hostilities there, following Hiroshima, prevented our sailing to the far east to be a part of the invasion force for the island of Japan. I certainly was thankful the war was over there in September, and I was discharged in late November 1945.

Though I did not sustain any battle injury,

de rug was werden we overgeplaatst naar het Negende Leger. Eerst werden we naar een gebied in de buurt van Maastricht gebracht voor rust en herstel. Ik herinner me dat we op weg naar het Noorden door Bastogne kwamen en daar de vreselijke gevolgen van de gevechten zagen. Mijn eigen eenheid werd on-dergebracht in een klein Belgisch dorp bij Maastricht, genaamd Kanne. Na ongeveer tien dagen daar kwamen we weer in actie op weg naar de Rijn. De Combat Scouts werden opgeroepen om op een nacht een bataljon over de Rijn naar Düsseldorf te brengen via de Adolf Hitler brug voor de oversteek naar Remagen. We wachtten de hele nacht onder dekking terwijl een paar verkenner probeerden de zwaar beschadigde brug over te trekken, maar tenslotte werd de actie afgelast omdat een groot deel van de brug al in de Rijn was gestort. Nadat de Geallieerden over de Rijn waren getrokken en een tangbeweging uitvoerden die het Roergebied omvatte, kreeg onze divisie de taak toebedeeld om een deel van het Roergebied te zuiveren. Daar ging ik opnieuw op verschillende nachtelijke patrouilles achter de vijandelijke linies en toen Hamm, Dortmund, Essen en de andere steden in het Roergebied zich overgaven liep de strijd van de 95ste Divisie ten einde.

Hoewel ik niet direct betrokken was bij de bevrijding van Nederland, toch was het een speciaal gevoel voor mij op een dag in Maastricht te wandelen. Terwijl we in dat gebied op verlof waren De 95ste Divisie werd spoedig naar Amerika teruggestuurd om zich voor te bereiden op haar plicht in het Pacificspel. Alleen het snelle einde van de vijandelijkheden daar als gevolg van Hiroshima, voorkwam onze uitzending naar het Verre Oosten om deel te nemen aan de invasie van de Japanse eilanden. Ik

for which I am ever thankful, on one of the night patrols in the Ruhr Pocket I severely injured my back, and in August, 1946 I had to submit to surgery for a ruptured disc. Looking back after all these 50 years I must say that many of the action memories are still very vivid. But you people went through much more deprivation and endured much more suffering and sorrow than we did. Out of it all God led me to a new calling in life. Though I had prepared to be a teacher of mathematics and chemistry, when I returned to civilian answered the call to enter the ministry, and was ordained in 1949, and have had the opportunity to preach the Gospel ever since. V-E Day was May 8, 1945, but the battle against the forces of Satan goes on, year after year, and will know no end until the return of our Lord in glory. How we look forward to that final day of victory!

William D. Ribbens



was zeker erg dankbaar dat de oorlog daar in september over was en eind november 1945 zwaaide ik af.

Ofschoon ik nooit enig oorlogsletsel heb opgelopen, waarvoor ik nog altijd dankbaar ben, heb ik tijdens een van de nachtpatrouilles in het Roergebied mijn rug ernstig beschadigd en in augustus 1946 moest ik me chirurgisch laten behandelen aan een beschadigde wervel.

Terugkijkend na 50 jaar moet ik zeggen dat veel van de herinneringen aan de acties nog steeds levendig zijn. Maar jullie bevolking maakte meer ontzetting mee en verdroeg meer lijden en smart dan wij deden. Buiten dit alles leidde God me naar een nieuwe roeping in dit leven. Hoewel ik was opgeleid tot leraar wis- en scheikunde, volgde ik toen ik in de burgermaatschappij terugkeerde, de roep om predikant te worden en in 1949 werd ik beroepen en sindsdien heb ik de kans gekregen het Evangelie te verkondigen. 8 mei 1945 was de dag van de bevrijding, maar de strijd tegen de krachten van Satan gaat verder, jaar na jaar en zal geen einde kennen tot de wederkeer van onze Heer. Hoe kijken we uit naar die dag van de uiteindelijke overwinning !

TENSLOTTE

De Tweede Wereldoorlog heeft diepe sporen nagelaten. Tot de slachtoffers behoorde ook **Adrianus Marinus Rebbens**, die op 31 mei 1944 omkwam bij het bombardement op Roosendaal. Laat ons alle slachtoffers van deze rampzalige oorlog blijven gedenken !